

Arisa ondertekent Convenant voor eerlijk natuursteen

Arisa ondertekent op maandag 13 mei samen met Minister Kaag van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, bedrijven, brancheverenigingen en vakbonden het Convenant Natuursteen. Vrijdag 10 mei werd het Convenant door de Vlaamse partijen in Brussel ondertekend. Het is voor het eerst dat twee landen gezamenlijk tot afspraken komen. De natuursteensector in Nederland en Vlaanderen heeft samen met overheden, NGO's en vakbonden afspraken gemaakt voor een meer verantwoorde productie en inkoop van natuursteen. Het is de bedoeling dat de sector direct aan de slag gaat met het in kaart brengen van risico's in de productieketen en gaat samenwerken met alle partijen om problemen zoals kinderarbeid, gedwongen arbeid en veiligheid en gezondheid in de keten aan te pakken.

Arisa is sinds de start van de onderhandelingen betrokken bij het Convenant en is verheugd dat er nu ambitieuze afspraken worden gemaakt om de natuursteensector eerlijker en duurzamer te maken. Uniek aan dit Convenant is dat ook aanbestedende diensten zoals rijksdiensten en gemeentes het Convenant ondertekenen en dus gaan werken aan duurzame inkoop van natuursteen.

Problemen in de natuursteenketen

Sinds 2005 doet Arisa onderzoek naar arbeidsomstandigheden in de Indiase natuursteenproductie en naar ketens van internationale bedrijven die natuursteen uit Zuid-Azië importeren. Twee jaar geleden publiceerde Arisa de resultaten van een onderzoek naar de granietsector (*The Dark Sites of Granite*⁽¹⁾, aug 2017). In de verwerking van dit graniet werd kinderarbeid aangetroffen, vooral door migrantenjongeren, evenals gebonden arbeid, gevaarlijke en ongezonde werkomstandigheden en grote verschillen tussen vaste en tijdelijke werknemers. Veel arbeiders zijn afkomstig uit achtergestelde groepen zoals Dalits en Adivasi, die extra kwetsbaar zijn door hun lage sociale status. Andere problemen die werden aangetroffen zijn de lange arbeidsdagen en lonen onder het wettelijk minimum, overwerk uitbetaald met alcohol, slechte huisvesting en sanitaire voorzieningen, geen schoon drinkwater en geen actieve vakbonden in de onderzochte groeves.

Veel van deze problemen spelen ook in de Indiase zandsteensector, waar kasseien voor de Vlaamse markt worden geproduceerd (zie website *No Child Left Behind*⁽²⁾). Gezinnen werken vaak in hun 'achtertuin' gezamenlijk aan het hakken van stenen tot kasseien. Het is een informele sector, met weinig controle door de overheid, lonen onder het wettelijk minimum en ook gebonden arbeid via voorschotten en leningen. Vooral de mannelijke arbeiders lopen groot risico om stoflongziekte op te lopen in de zandsteenmijnen.

Arisa draagt haar kennis en expertise bij aan de uitvoering van het Convenant en zal zich inzetten om bedrijven waar mogelijk te laten samenwerken met lokale organisaties. We gaan graag met de bedrijven in gesprek om te bekijken hoe zij mogelijke risico's in kaart kunnen brengen, kunnen voorkomen en wat zij kunnen doen in geval van misstanden. Wij zullen ook toezien op de uitvoering van gemaakte afspraken. En we steunen lokale organisaties als zij een klacht willen indienen bij de onafhankelijke geschillen- en klachtencommissie van het Convenant die bindende uitspraken doet.

1 <https://arisa.nl/wp-content/uploads/TheDarkSitesOfGranite.pdf>

2 <http://nochildleftbehind.be/>